

GAŠTANOVÉ SLÁVNOSTI

Mesto Modrý Kameň a SNM - Múzeum
bábkarských kultúr a hračiek, hrad
Modrý Kameň, Vás srdečne pozývajú
na tradičné jesenné podujatie
- Gaštanové slávnosti,

ktoré sa budú konať 8. 10. 2011
na hrade Modrý Kameň

Program: ● Svätá omša o 9:30 - poďakova-
nie za úrodu ● Dychová hudba Hradčianka ●
Program ZUŠ v Modrom Kameni ● Módna
prehliadka salónu Cynthia ● Šermiari Vir For-
tis ● Sokoliarstvo Kanát ● Ukážky policajných
a hasičských akcií ● Folklórny súbor Krtíšan ●
Vystúpenie Maji Veľšicovej ● Hudobná skupi-
na Projekt ● Hudobná skupina Ploštín Punk
● Diskotéka v Kultúrnom dome ● Stánkové
občerstvenie ● Predaj gaštanových sadeníc ●
Predaj pečených a surových gaštanov ● Vý-
stava žiakov ZŠ v Modrom Kameni "Jeseň v
gaštanovom meste" ● Súťaž o najkrajšieho
Gaštanka ● Súťaž o najlepší gaštanový záku-
sok ● Súťaž v jedení gaštanov ● Súťaž vo vy-
bijaní gaštanov ● Súťaž v pílení dreva ● Sú-
ťaž pre deti v pretahovaní lanom a skákaní vo
vreci ● Tvorivé dielne v múzeu

Expozície múzea a sokoliarske vystúpenia
za zvýhodnené vstupné
VSTUP NA PODUJATIE ZDARMA

POĎAKOVANIE

Chcel by som sa úprimne poďakovať
ERVÍNOVI VARGOVI z Obeckova
a príslušníkov polície
ROMANOVÍ GAZDÍKOVI
za odovzdanie všetkých dokladov,
ktoré som stratil 23.9.2011.

Teší ma, že sa aj v dnešnej dobe
nájdu čestní ľudia.

Ešte raz ďakuje L.V.

Vyžrebovali sme víťazov letnej „kupónky“

Mnohí z vás, milí čitatelia, desať týždňov poctivo zbierali kupóny z našich
novín, aby ste si ich nalepili na herný plán. Siedmim z vás sa to platilo, a
tak ako sme sľúbili, prinášame ich mená. Traja nasledujúci výhercovia do-
stanú od nás pekné knihy: Ján Macka zo Záhoriec, Ladislav Tóth zo Ši-
rakova a Mária Mericová z Vrbovky. Peňažné ceny si rozdelili (za me-
nami v zátvorke sú uvedené sumy, ktoré ste získali) a teda šťastie sa
usmialo na týchto troch z vás: Peter Baláž z V. Krtíša (10 euro), Katarína Kurucová z Veľ-
kých Zlievec (20 euro) a 30 euro získal Dušan Ďurčov z Hrušova.

Prekvapenie navyše:

Hovorí sa, že nie je fér meniť pravidlá počas hry, no veríme, že jednu zmenu nám odpustíte, ba
dokonca ju jeden z vás aj privíta. Ide o cenu, ktorú nám počas trvania hry do súťaže ponúklo
KUPKO Aquatermal Dolná Strehová. Jedná sa o PERMANENTKU DO WELLNESS CENTRA
(platí na 10 dvojhodinových vstupov do wellness centra - saunový svet, jacuzzi, tepidá-
rium, sprchový svet, vnútorných bazénov počas celého roka a vonkajších bazénov v ča-
se letnej sezóny). Má hodnotu 50 eur a získava ju Apolónia Balážová z M.Kameňa.

Pre výhry si čitatelia môžu prísť piatok 7.10. dopoludnia. Všetkým výhercom blahozeláme a
prajeme veľa pekných chvíľ pri čítaní nášho-vášho Pokroku. Vaša redakcia POKROK.

Spor, ktorý
znepríjemnil cestovanie

Pred pár dňami médiami prebehla informácia o
spore vedenia obce Bušince s tunajším podnika-
telom, ohľadne zablokovania panelovými zátarasa-
mi priestranstva pre zastávku autobusov. Keďže
ide o pomerne zamotaný problém, kde sa jedna aj
druhá strana bude zrejme snažiť dokázať svoju
pravdu prostredníctvom právnikov, nateraz vieme
obyvateľov a ľudí cestujúcich autobusom do tejto
obce uspokojiť aspoň informáciou, že starosta Ing.
Zoltán Végh v spolupráci so SAD M.Kameň našli
riešenie pre bezpečný nástup a výstup cestujú-
cich. V prípade, že autobusy budú vedieť zájsť na
jestvujúce autobusové nástupište, tak sa tam aj o-
točia a ak nie, alternatívou bude zastávka na Kr-
tíšskej ulici. Starosta tiež vyčlenil aktívnych pra-
covníkov pri obecnom úrade, ktorí budú robiť do-
zor pri nastupovaní a vystupovaní žiakov, v čase
keď budú prichádzať do a zo základnej školy. -red-

Sčítanie obyvateľov 2011 prinieslo
množstvo informácií o občanoch,
bytoch a domoch, ale v niektorých
obciach kvôli poriadku a prehľad-
nosti, prišlo aj k prečíslovaniu do-
mov či ulíc. Dotklo sa to aj Čeloviec
a hlavne ich rómskych spoluobya-
vateľov, keďže k prečíslovaniu došlo
najmä v rómskej osade.

Policajní
úradníci prídu
za občanmi

Ako nám povedal starosta Ján Pet-
roch, prinieslo to poriadok do ich evi-
dencie, ale pre obyvateľov to znamená
aj nové adresy a s tým spojené výmeny
dokladov. Aby však nemuseli všetci
cestovať na políciu, príde polícia k nim.
Viac o tom hovorí krajská hovorkyňa po-
licie mjr. PhDr. Mária Faltániová: "Na
podnet obce Čelovce zabezpečí Krajské
riadiťstvo policajného zboru v
B.Bystrici 4.10. 2011 mobilné praco-
visko na príjem žiadostí o vydanie
dokladov (občianskych, vodičských
preukazov alebo pasov). Pracovisko
bude zriadené na Obecnom úrade,
kam môžu prísť všetci občania, ktorí
potrebujú urobiť zmeny v dokladoch.
Pozbierané údaje sa zosumarizujú,
podľa zákona do 30 dní, a keďže je
po letnej sezóne, môže sa táto doba
skratiť aj na polovicu. Pracovníci po-
tom v dohodnutom termíne opäť na-
vštívia obec a všetci, ktorí si podali
žiadosť, si na OčÚ prídu prevziať no-
vý doklad, čo musia potvrdiť vlastno-
ručným podpisom.

V tomto prípade ide o výnimku, pre-
tože podobné pracoviská sa zriaďujú
len pre prípad imobilných občanov,
Čelovce však túto výnimku dostali z
úradnej moci, keďže v tejto obci pre-
behlo prečíslovanie ulíc."

Pre niekoho možno drobná, pre nieko-
ho však značná pomoc, keď kvôli výme-
ne dokladov nemusí dvakrát cestovať na
políciu. Aj z tohoto príkladu je vidieť, že
polícia sa snaží vychádzať občanom v
ústrety a prispieva tak k ich spokojnosti,
za čo sú obyvatelia Čeloviec pracovní-
kom KR PZ v B. Bystrici vďační.

-red-

Hotel Aquatermal*** Dolná Strehová

Vás pozýva na
KAČACIE
HODY

Začíname
10. 10. 2011

tel.: +421 47 430 88 11,

e-mail: info@strehova.sk, www.strehova.sk

Narodili sa

20.9. Dávid zo S.Ďarmôt, 23.9. Denis z M. Kameňa, 26.9. Kiara zo S. Ďarmôt, Stanislav Alexander z Bušínec, Kristián z Neniniec

Blahoželáme

3.10. Stelám, 4.10. Františkom, 5.10. Vieram, 6.10. Natáliam, 7.10. Eliškám, 8.10. Brigitám, 9.10. Dionýzom
V maďarskom kalendári budú mať meniny:
3.10. Helga, 4.10. Ferenc, 5.10. Aurél, 6.10. Brunó, Renáta, 7.10. Amália, 8.10. Koppány, 9.10. Dénes

**Jubilujúci
Veľkokrtíšania**

3.10. Ing. Mirko Gallay, Malvína Berkyová, 4.10. Stanislav Bobík, MUDr. Pavel Marczell, MUDr. Štefan Braunstein, 6.10. Magdaléna Mihaleje, Ivan Kelement, Ján Beniač

Opustili nás

22.9. Pavel Krnáč, nar. v r. 1921 z Chrtian, 23.9. Margita Kukučková, nar. v r.1940 z Kosihoviec, 25.9. Jozef Zolcer, nar. v r. 1924 z Balogu nad Ipľom, 27.9. Ján Moravčík, nar. v r. 1927 zo Závady

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

Aká to strašná zvesť, vo štvrtok za rána, ranila srdce nie jedného Suchánčana. Všetkých nás tá rana dusí, či v takomto veku zomierať sa musí.

Čo Tvoje oči videli, to Tvoje ruky urobili. Spustla záhrada, dieľňa, dom - už ostalo len prázdne miesto v ňom.

Nebolo mi dopriate s mojou Mackou, rodičmi, synom, bratom Brankom

a starým otcom žiť, tak skoro som musel svoj mladý život ukončiť. Na krátky lúčim sa čas, vo večnosti sa určite všetci zídeme raz.

Ťažko nám Janičko, ťažko nám bez Teba, budeš nám chýbať ako kvetine tá voda. Tak ako voda svojim tokom plynie, krásna spomienka na Teba, Janičko náš, nikdy nepominie.

S hlbokým zármutkom v srdci oznamujeme, že dňa 22.9.2011 nás náhle a nečakane opustil náš drahý syn a otec **JÁN TRIZNA** zo Sucháňa vo veku 30 rokov.

Vyjadrujeme poďakovanie všetkým, ktorí sa s ním prišli na jeho poslednej ceste rozlúčiť.

Nikdy na Teba nezabudneme...

Smútiaca priateľka Macka, rodičia, syn Janko, brat, starý otec a najbližšia rodina.

Blahoželanie

Dňa 6.10.2011 otvorí knihu života

na 60.strane naša milovaná **VIERKA HOŽOVÁ**. K jubileu jej touto cestou najbližší želajú: "Nech si šťastná ako teraz, to Ti prajú Tvoje dcéry, nech si zdravá ako inak, to je pranie Tvojho syna. Nech máš lásky stále veľa, to Ti zo srdca Tvoj manžel želá a od vnúčeniec pranie hlasné, nech Ti úsmev nevyhasne." Ešte veľa krásnych dní do ďalších rokov želajú: manžel Víto, dcéry Renka a Zuzka s rodinami, syn Branko s rodinou a sniečka Jakubko, Saška, Sonička, Riško, Lucka a Samko babku vďacne objímajú a bozkávajú.

K blahoželaniu všetkého dobrého sa pripájajú aj rodičia a brat Imro s manželkou.

SPOMIENKA

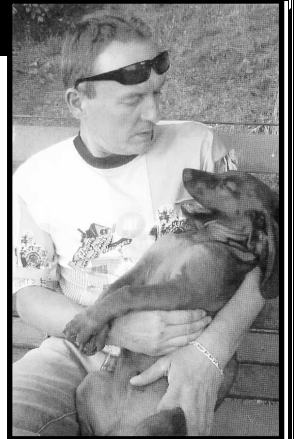
Dňa 4.10.2011 si pripomíname 1.výročie úmrtia nášho milovaného syna, otca, brata, strýka a priateľa **FRANTIŠKA TRTÍKA**, ktorý nás náhle a nečakane opustil vo veku 46 rokov.

"Dobrý človek nikdy neumiera v srdci tých, ktorí ho milovali."

Všade okolo chýba Tvoj hlas, mal si rád život, my Teba a Ty nás.

V storakých spomienkach zjavovať sa budeš, v myšlienkach na včera čo zajtra prichodí

- smrť je nenávratno, iba zabudnutie je koniec života...
Smútiaca rodina.

SPOMIENKA

"Spustla už záhrada, spustol aj dvor, ticho je v dome, nepočul Tvoje kroky v ňom. Tíško si trpel, ubolené srdce prestalo Ti biť, ale zaspal si, hoci si chcel ešte žiť. Keby tak mŕtvych vzkriesil náš hlas a láska by divy robila, nikdy by Ťa zem čierna nebola prikryla."

Dňa 1.10. sme si pripomenuli smutné 15.výročie, kedy nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec a syn

JAROSLAV TÓTH z Veľkého Krtíša.

Tvoju pamiatku si navždy zachováme v našich srdciach. Spomína manželka, dcéry Dominika a Veronika, mama a svokrovcí.

**Výtvarný salón
otvoria tento
piatok**

BBSK - Hontiansko - ipelské osvetové stredisko Veľký Krtíš a Mestské kultúrne stredisko Veľký Krtíš pozývajú všetkých milovníkov výtvarného umenia na vernisáž výstavy neprofesionálnych výtvarníkov okresu Veľký Krtíš

VÝTVARNÝ SALÓN, ktorá sa bude konať 7.10.2011 o 16.30 hod., vo veľkokrtíšskom kultúrnom dome.

Prídite si pozrieť obrazy neprofesionálnych výtvarníkov **Beaty Kobličekovej, Magdy Kováčovej, Júliusa Kovácsa, Štefana Matušku, Zuzany Rójkovej, Roba Tótha, Róberty Tóthovej, Jozefa Sliackeho a Lubomíra Šaláta.** Výstava potrvá do 14.10.2011 a bude otvorená denne od 9.00 do 16.00 hod., v sobotu a v nedeľu od 14.00 do 18.00 hod..

- red. -

Z hasičského zápisníka**UŽ NEBUDU
BODAŤ**

Na operačné stredisko hasičov prostredníctvom linky 150 ohlásili 20.9. t.r. obyvatelia rodinného domu v Bátorovej, že na povale rodinného domu sa nachádza osie hniezdo, ktoré predstavuje pre nich nebezpečenstvo. Hasiči urobili na označené miesto výjazd a v ochranných včelárskych oblekoch pomocou dezinfekčného spreja osy zlikvidovali.

**KOMBAJN
HASILI DVE
PARTIE**

Požiar kombajnu bol ohlásený hasičom 24.9.2011. Technik na základe zistených skutočností poslal do Bušínec IVECO a potrebnú techniku a požiadal zároveň aj o pomoc pracovníkov zo

ZHU EUSTREAM, a. s., oblasť Veľké Zlievce, ktorí sa nachádzajú od miesta požiaru len pár kilometrov. Na mieste hasiči zistili, že požiar kombajnu New Holland TF 78 už bol rozsiahly. V čase príchodu príslušníkov OR HaZZ Veľký Krtíš likvidáciu požiaru už zabezpečovali jedným vysokotlakovým prúdom vody pracovníci z Eustream-u. Hasiči sa pripojili hasením ohňa najprv fažkou penou a potom vysokotlakovým rozprášeným prúdom vody, ktorým ochladzovali kombajn pred ďalším vznietením od jeho rozohriatych častí. Po skončení hasiacich prác a kontrole hospodárskeho stroja termovíznou kamerou sa príslušníci vrátili na základňu a požiarisko odovzdali majiteľovi.

Spracoval:
npor. Ing. DUŠAN DRIENOVSKÝ

**Kradlo sa
menej ako pred
týždňom**

V uplynulom týždni polícia v Banskobystrickom kraji zaznamenala 30 prípadov krádeží vlámaním, pričom páchatelia spôsobili škodu za viac ako 33-tisíc eur. V 4 prípadoch so škodou 365 eur je páchatel známy. Polícia dodatočne objasnila 3 prípady krádeže vlámaním, so škodou 2196 eur. V uplynulom týždni sa páchatelia vlámali do 7 obchodov a reštaurácií a 5 áut. Najviac vlámaní bolo zaznamenaných v okresoch Lučenec a Zvolen (po 5). Na území kraja sa uplynulý týždeň stalo 26 dopravných nehôd, pri ktorých boli usmrtené 3 osoby, 17 osôb sa zranilo, z toho 7 osôb ťažko. Hmotné škody, ktoré vznikli pri dopravných nehodách, sú odhadnuté na 111-tisíc eur. Najnehodovejšími dňami boli pondelok a sobota, kedy sa stalo po 6 dopravných nehôd. Najmenej dopravných nehôd 1, polícia zaevidovala v utorok.

-krcpzb-

Predstavujeme vám ďalšiu základnú školu v meste V.Krtíš

Špeciálna základná škola Za parkom 966 Veľký Krtíš

V Pokroku č. 38 sme vám priniesli podrobnejšie informácie o základných školách v meste Veľký Krtíš a stredných školách v okrese. Nový školský rok 2011/2012 sa úspešne začal aj v Špeciálnej základnej škole vo Veľkom Krtíši. V tejto škole sa bude venovať osemdesiatim ôsmim žiakom dvanásť učiteľiek, štyri vychovávateľky, dve asistentky učiteľa a psychologička.

- Riaditeľka školy:
Mgr. Marta Beňová
- Zástupkyňa riaditeľky:
Mgr. Danka Holíková

● Zoznam zamestnancov :

Mgr. Marta Beňová - riaditeľka školy, Mgr. Danka Holíková - zástupkyňa riad. školy, Mgr. Andrea Cifferyová - učiteľka, Ing. Iveta Ďurišková - učiteľka, Mgr. Vladimíra Eckerová - učiteľka, Oľga Farkašová - učiteľka, Mgr. Michaela Hromadová - učiteľka, Mgr. Erika Lendvayová - učiteľka, Mgr. Gabriela Ružinská - učiteľka, Mgr. Žaneta Strmá - učiteľka, Mgr. Janka Šoučíková - učiteľka, Mgr. Marta Šuleková - učiteľka, Judita Bystrianska - asistentka učiteľa, Eva Molnárová - asistentka učiteľa, Mgr. Andrea Krišťanová - vychovávateľka, Renata Krištofová - vychovávateľka, Erika Nyíforová - vychovávateľka, Mgr. Jana Vaníková - vychovávateľka, Anna Balgová, PhD. - psychologička, Katarína Gomolová - vedúca ekonomického úseku, Drahoslava Gáliková - účtovníčka, Jaroslav Bútor - školník, upratovačky: Marta Berková, Barbora Kubincová, Elena Mitterová.

● Počet žiakov k 1.9.2011 - 88 žiakov, tried: 10, z toho: 8 tried variantu A, 2 triedy s viacnásobným postihnutím, počet právakov: 4.

● Pedagogickí zamestnanci školy: celkový počet: 19, z toho: 12 u-

čiteľov, vychovávateľov: 4, asistentov učiteľa: 2

● **Priorita školy:** Vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím podľa stupňa mentálneho postihnutia, vzdelávanie žiakov s viacnásobným postihnutím s mentálnym postihnutím, vzdelávanie žiakov podľa individuálneho vzdelávacieho

programu, prijímanie žiakov do školy: od 6. roku veku na žiadosť zákonného zástupcu a podkladov poradenského zariadenia o zdravotnom znevýhodnení, dĺžka vzdelávania: najdlhšie do 18.roku veku, prekonávanie bariér žiakov za pomoci asistentov učiteľa.

● Súčasť školy: Školský klub

detí (SKD) - 4 oddelenia (Mgr. Jana Vaníková, Mgr. Andrea Krišťanová, Renata Krištofová, Erika Nyíforová)

● **Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP)** - počet odborných zamestnancov : 3, z toho: psycholog (PhDr. Anna Balgová), odborní zamestnanci (Mgr. Žaneta Strmá, Mgr. Andrea Cifferyová).

● **Telefonický kontakt do školy:**
047/48 31395,
e-mail: iaditelka.szsvek@gmail.com,
web: www.szsvek.edu.sk

Pedagogickí zamestnanci Špeciálnej základnej školy: Predný rad (zľava): Mgr. Danka Holíková - zástupkyňa riaditeľky školy, Mgr. Marta Beňová - riaditeľka školy, Oľga Farkašová - učiteľka, Judita Bystrianska - asistentka, Ing. Iveta Ďurišková - učiteľka. Zadný rad (zľava): Mgr. Janka Šoučíková - učiteľka, Mgr. Michaela Hromadová - učiteľka, Mgr. Erika Lendvayová - učiteľka, Mgr. Marta Šuleková - učiteľka, Mgr. Gabriela Ružinská - učiteľka, Mgr. Vladimíra Eckerová - učiteľka, Mgr. Žaneta Strmá - učiteľka a odborný zamestnanec, PhDr. Anna Balgová - psychologička, Mgr. Andrea Cifferyová - učiteľka a odborný zamestnanec, Mgr. Andrea Krišťanová - vychovávateľka, Eva Molnárová - asistentka učiteľa, Erika Nyíforová - vychovávateľka, Renata Krištofová - vychovávateľka, Mgr. Janka Vaníková - vychovávateľka

Budúcnosť sa formuje v školskej lavici

Začiatkom septembra ma na mojom pracovnom stole čakala kôpka školských pomôcok. Darovala mi ich pani učiteľka, ktorá odišla na zaslúžený odpočinok a usúdila, že ich už nebude potrebovať. Medzi zošitmi, farbičkami a štetcami bol aj pohár od jablkovej výživy naplnený fazuškami. Pomocou tejto "výživy" pani učiteľka trénovala prváčikov v počítaní. Naozaj zaujímavá pomôcka na matematiku. Možno si starší čitatelia spomenú, ako v školskej lavici prekladali fazušky z kôpky na kôpku a počítali ich. Fazufa - strukovina, ktorá dokázala povzbudiť nielen telo, ale aj myseľ.

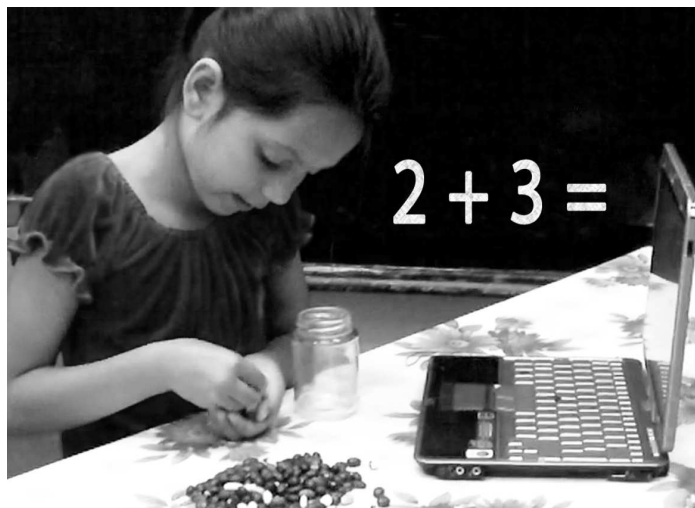
V súčasnosti používame pri vyučovaní modernejšie prostriedky, nevynímajúc počítače, no pohárik s fazuškou som si odložil. Z úcty k starému preverenému učiteľskému umeniu. Fazule mali, podľa slov pani učiteľky, viac ako 20 rokov.

V ostatných dňoch slovo "škola" počujeme akosi častejšie. V septembri sa to stáva. Učiteľia sa navyše „zviditeľnili“ aj na protestných zhromaždeniach. Zámerne som použil výraz „zviditeľnili“, bežne totiž akoby pedagógovia neboli viditeľní. V spoločnosti stále prevláda predstava, že učiteľ sídli v triede, najradšej sedáva za stolom, odkiaľ prísne pozerá spoza okuliarov. Je-

ho najobľúbenejšou činnosťou je skúšanie. Cez prázdniny opúšťa svoje sídlo a užíva si dostatok voľných dní. Málokto vidí, alebo chce vidieť, že priama činnosť s deťmi je len časťou náplne jeho práce. Po večeroch sa venuje prípravám na ďalší deň, tvorí vyučovacie plány, pripravuje vhodný učebný materiál a pomôcky. Dnešné deti majú väčší všeobecný prehľad, sú rozumovo vyspelejšie, a aj náročnejšie na kvalitu vzdelávania, než deti pred dvadsiatich rokov. Dobrý pedagóg musí neustále hľadať zaujímavé a hlavne schodné cesty, po ktorých privedie dieťa k novým poznatkom a umožní mu získať vzdelanie. Z

tohto pohľadu poslúžia fazušky rovnako dobre ako výučbový program v počítači. Budúcnosť detí, a teda aj budúcnosť tejto spoločnosti, je vážna vec. Začína sa v škole, kde sa taškou na chrbte pomaly rastú nádejní inžinieri, lekári, vedci aj politici. Roky štúdia prejdú rýchlo a potom už nepôjde len o fazušky...

-K.CICKO-

Katalin Molnár

V okresných novinách "POKROK" č. 34. po prečítaní článku ohľadom Ipeľských mostov, v ktorom publicista Ján Jančovic opisuje históriu bývalých mostov v Rároši a Peťove, sa starosta Čelár Vojtech Ádám cítil urazený (dotknutý). Reaguje na článok, ani nie ako starosta, ale ako človek a obyvateľ obce, ktorý poznal Katalin Molnár osobne a myslí si:

„Bez Katalin by mosty neboli obnovené“

Nie som členom SMK, takže by som nechcel, aby moja reakcia vyznievala politicky a neobhajujem ani žiadnu inú politickú stranu ohľadom postavenia mostov v našom regióne. Ale dotklo sa ma vyjadrenie publicistu pána J. Jančovica, ktorý v tomto článku vyjadril svoj názor na pomenovanie mostov, v ktorom rozoberá ich údajné „rodné listy“. Cítim sa urazený aj ja a všetci Polovci žijúci na oboch stranách Ipeľ a myslím si, že aj ostatní obyvatelia Ipeľskej doliny. Tiež si myslím, že bola pamiatka Katalin Molnár, ale aj ctenie jej rodiny, hlboko dotknuté. Keď som sa ja i obyvatelia okolitých obcí dozvedeli, že most by mohol niesť meno Katalin Molnár, bol som veľmi rád, lebo som poznal množstvo jej práce vynaloženej na realizáciu postavenia Ipeľských mostov, nielen v našom okrese, ale aj po celej dĺžke Poiplia nehovoriac o jej ostatných aktivitách. Znova podotýkam, že jej prácu nehodnotím podľa politickej príslušnosti, ale ako prácu človeka, ktorý celý život zasvätil pre veci spoločné, k dobru obyvateľov nášho regiónu. Áno, bola poslankyňou v prvom volebnom období vytvorenia VÚC 2001 - 2005. Ale nie preto dostala hlasy, že bola političkou SMK, ale zato, že bola človekom na správnom mieste v našom regióne. Do druhého volebného obdobia už ani nekandidovala, ale venovala sa naďalej veciam užitočným, ako je napríklad obnovenie Ipeľských mostov. Mój názor na obnovu Ipeľských mostov je taký, že keby nebolo Katalin Molnár, Ipeľské mosty by neboli nikdy obnovené a dávno by sa na ne zabudlo. Práve

preto sa mi kritika autora na adresu Katalin Molnár javí ako prehnaná. Áno, Peťovský most by mohol dostať meno po rodákovi z Čelár Aladárovi Koch Zsélyimu aj ja ako občan Čelár by som bol rád, ale iba v tom prípade, keby Katka naďalej bola medzi nami - bol to aj jej plán, ktorý sa, žiaľ, zmenil jej tragickou smrťou. Za to, že poznáme meno a prínos Aladára Zsélyiho pre uhorskú aviatiku, môžeme ďakovať okrem pilota Jaroslava Mihályja, práve jej, Katke, ktorá usporadúvala spomienkové stretnutia priateľov letectva. Tieto stretnutia sa konali na výročie narodenia Aladára Zsélyiho pri jeho hrobe na cintoríne v Čelároch, kde si uctievajú jeho pamiatku kladením vencov. My, Čelárčania, vieme, že Aladář Zsélyi sa narodil u nás, v Čelároch, a sme na to dostatočne hrdí, len na vysvetlenie dodávam, že rodina Kochovcov prišla bývať k nám z Bušinciev, kde celé roky žila. Zsélyi mal piatich súrodencov, ktorí sa narodili v Bušinciach, po presťahovaní sa narodilo Kochovcom ich posledné dieťa - Aladář (12. 12. 1883) v Čelároch. Práve preto si Katka myslela, že sa narodil v Bušinciach. Po predložení dokumentov z matriky z Banskej Bystrice aj Katka uznala, že sa v tejto veci pomýlili. Tieto fakty vyšli najavo neskôr, po podrobnejšom skúmaní. Takéto veci sa stávajú... Napríklad autor v monografiách Pôtor - Minulosť a prítomnosť I. a II. pán Ján Jančovic uvádza v stati, kde opisuje históriu Žihľavy, ako dátum prvej písomnej zmienky uvádza rok 1262, kedy podľa neho Žihľava figuruje pod názvom "CHALAN" (maď. Csálán). Podľa mňa je to však tro-

chu inak. V tomto smere sa ja, ako starosta, aj ostatní občania z Čelár, cítime byť ukrátení o minulosť našej obce. Podľa mojej mienky meno "CHALAN", ktoré uvádza autor nie je správne, ale má to byť "CHALAR" - Csálár - Čeláre. Toto je zasa mój názor, ktorý by nemal vyznieť ako znehodnocovanie jeho doteraz vynaloženej publicistickej práce. Ja pána Jančovica uznávam ako odborníka, ale netreba si súčasnosť mýliť s minulosťou. A podotýkam, že sme ľudia a mýliť sa je ľudské. Verím, že názvoslovná komisia, vedenie a poslanci BBSK nezmenia zamýšľaný názor a Peťovský most bude niesť meno Katalin Molnár.

-ÁDÁM VOJTECH
starosta obce Čeláre-

Katalin Molnár - milovala život aj ľudí a rada im pomáhala

Katalin Molnár - štvrtá zľava.

Katalin Molnár (vľavo) s Mgr. Máriou Lőrincz - riaditeľkou RRA. Za rozvoj stredného Poiplia spájali mosty - nielen ako stavby, ale aj most neviditeľný a o to pevnejší - ľudský most priateľstva

TROCHU Z HISTÓRIE MOSTOV:

Obidva mosty v Peťove i Rároši kedysi ležali na štátnej ceste spájajúcej Košice s Budapešťou. Pri Peťove pôvodný drevený most kvôli zvýšenej hustote premávky v roku 1894 nahradil moderný oceľový. Nemci zničili most v decembri 1944, keď jednu stranu vyhodili do vzduchu. Sovietske vojská most obnovili a do roku 1948 sa po ňom dalo prechádzať. Maďarská strana potom nepoškodenú časť rozobrala a odniesla na druhú stranu krajiny, aby tam postavili most cez nejaký potok. Stredný pilier ostal, ale kvôli regulácii koryta ho museli odstreliť. Obe predmostia ostali zachované až do začiatku stavby nového mosta.

Most pri Rároši bol známy už dávno a prvé písomné zmienky o ňom sú z roku 1792. Stával tu kamenný most a keď ho chceli kvôli modernizácii zbúrať, postavili sa na jeho záchranu doslova masy ľudí. Napriek tomu starý most strhli a v roku 1904 postavili na jeho mieste nový, moderný oceľový most s mrežovou konštrukciou. Mal jeden oblúk dlhý 62 m. Na Slovenskej strane ešte aj v tejto dobe stávala kedysi pozlátená, liatinová socha Jána Nepomuckého, ktorý je ochrancom proti nebezpečenstvám z vody, pltníkov, mlynárov, lodníkov, proti ohováraniam, za mlčanlivosť, za uchovávanie spovedného tajomstva - preto je patrónom aj kňazov a spovedníkov, jezuitov.

Spisovateľa, básnika, publicistu, politika, historika, pedagóga a modro-kamenského rodáka PaedDr. Jána Feketeho poznajú ľudia snád na celom Slovensku. Už niekoľko rokov sa prihovára dospelým aj detským čitateľom prostredníctvom svojich kníh. Doposiaľ mu vyšlo sedemdesiat kníh. Jeho najčerstvejšou publikáciou na knižnom trhu je zberka aforizmov, sentencií a iných zasyčaní pod názvom *Z hadej papuľky*, ktorá bola vydaná tohto roku v spolupráci s OZ Hradčan a s finančnou podporou Literárneho fondu.

Naše sny a plány sú kotvy do budúcnosti

Ján Fekete - Apolkin sa písaniu aforizmov venoval sporadicky už v 80-tych rokoch a systematickejšie ich začal písať na začiatku 90-tych. Pri ich písaní si našiel istú metodiku. Totiž pri písaní aforizmov platí v plnej miere, že autora musí "kopnúť múza" a spisovateľ Apolkin si našťastie svoj spôsob našiel.

V časopisoch publikoval vyše 700 aforizmov

Ako povedal autor knihy, aforizmus podľa charakteristiky niektorých odborníkov (žartovne povedané), je žáner pre lenivých autorov, pretože na malom priestore je publikovaný veľký myšlienkový obsah.

V priebehu osemnástich rokov mal Ján Fekete - Apolkin v slovenských literárnych časopisoch publikovaných vyše 700 aforizmov. Aj tento fakt ho zvädzal k tomu, aby kniha, ktorú začal písať pred tromi rokmi, vznikla. Autor sa v nej zároveň chcel prezentovať aj ako aforista, lebo tých je na Slovensku ako šafránu.

Ako kniha uzrela svetlo sveta... ...nám povedal autor sám:

"Kniha sa rodila veľmi pomalícky a po dlhých vydavateľských peripetiách sa to napokon podarilo. Rodila sa aj cieľavedome, pretože som premýšľal, či aforizmy usporiadať náhodne "mysľ - mašovo" alebo si nájsť aj nejakú dramaturgiu, ktorá by naznačovala, že ide o istý pohľad na okruh problémov. A keďže had sipí, rozhodol som sa pre aliteráciu. Prvé kapitoly sú uvedené aliteračne, to znamená, že pracujem s písmenkami S. Posledná kapitola je akousi výnimkou. Má názov *posedenie pri popíjaní ružovej kávy*. Je to také ironické, pretože vieme, že ružová káva neexistuje. Tým, že sedíte spolu s kamarátmi a popijate kávu, vám dovoľuje pozrieť sa na svet aj kriticky a v tú chvíľu sa oslobodíte a uvoľníte a je vám lepšie."

• Vôbec sa nečudujem, že začínajú šalieť normálne kravy, keď tie krajšie sa pasú pri dialničiach a fialové zas doja priamo čokoládu

Hadí jed je aj liekom

Našich čitateľov bude možno zaujímať, podľa čoho vznikol názov knihy, a pre aký okruh čitateľov je určená.

"Jej názov sa zrodil čistou náhodou. Aforizmy sú niekedy v podstate aj sentencie a miniglosy politických problémov a politických znechutení ľudí. Názov *Z hadej papuľky* preto, lebo mám pár pekných zážitkov s hadmi.

Hadí jed môže síce ublížiť, ale je to aj liek. V knihe sú aforizmy, ktoré svojim spôsobom útočia aj hryzú, ale v konečnom dôsledku by mali ponúknuť akýsi liečivý hadí jedík.

Kniha je určená pre okruh čitateľov, ktorí rozmyšľajú aj v tejto dobe. Je v nej napísaných veľmi kritický pohľadov na dnešnú dobu. Niektoré aforizmy sú intelektuálne náročné, takže skôr by som povedal, že je určená pre vzdelanejšieho čitateľa."

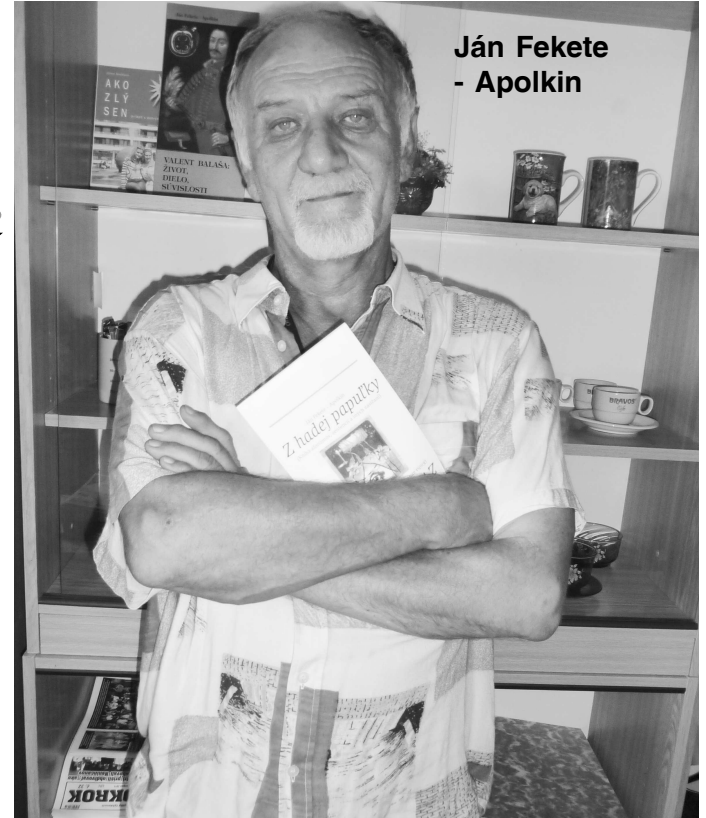
Gálikove ilustrácie knižku dotvorili

Knihu ilustroval výtvarník, pedagóg a terajší riaditeľ ZŠ J. A. Komenského vo V. Krtiši Mgr. Dušan Gálik.

"Keď som si vybral ako vydavateľa Slava Haľamu z Martina, ktorý je prezidentom OZ Hradčan, vyjadril sa, že by bolo vhodné, keby sa v knihe objavili aj ilustrácie, aby bola živšia, krajšia a pútavejšia. A tak som hľadal vhodného ilustrátora v našom okrese. Keďže s Mgr. Dušanom Gálikom sa poznám dlhšie, obrátil som sa na neho. Mal pripravených niekoľko obrázkov, ktoré zapadali do koncepcie knihy myšlienkov

šie, obrátil som sa na neho. Mal pripravených niekoľko obrázkov, ktoré zapadali do koncepcie knihy myšlienkov

šie, obrátil som sa na neho. Mal pripravených niekoľko obrázkov, ktoré zapadali do koncepcie knihy myšlienkov

Ján Fekete
- Apolkin

koncepcie aj farebne. A myslím si, že aj vďaka nim vyšla veľmi pekná kniha."

Literárny fond poskytol Jánovi Feketemu na napísanie knihy 3-mesačné tvorivé štipendium a OZ Hradčan zčasti zafinancovalo prepis knihy do elektronickej podoby. Kniha *Z hadej papuľky* vyšla v náklade 250 kusov a dostanete ju kúpiť v knižkupectve Litera vo Veľkom Krtiši a v predajni Keno v Modrom Kameni.

Je jedným z posledných klasikov - pri písaní nevyužíva modernú techniku

Nestarnúci Ján Fekete - Apolkin má ešte veľké množstvo tvorivých plánov a cieľov. Ako nám prezradil, v šuplíku toho má rozpísaného viacej, ale zatiaľ sú to koncepty, ktoré sú na jeho dne. Autor tejto najnovšej knihy momentálne spracúva históriu stredného školstva v Modrom Kameni, chystá sa prepísať niekoľko príspevkov do Slovenských národných novín, resp., do Literárneho týždenníka a plánuje si prečítať dobrú detektívku.

Spisovateľa mávajú pri písaní používať svoje rituály. Napríklad Balzac vypil šestnásť káv, americký spisovateľ Faulkner dokázal písať v lietadle alebo vo vlaku či Hemingway postojácky. Ján Fekete - Apolkin je zrejme jedným z posledných spisovateľov, ktorý pri písaní nevyužíva modernú techniku. Píše obyčajnou prepisovač

kou na papier a potom text prepisuje na mechanickom písacom stroji. Myšlienky na papier dáva hlavne vtedy, keď sa niečo dozvie a zdá sa mu to zvláštne, smiešne, voluntaristické, nesprávne, pochybné alebo tragikomické.

"Počujem nejakú myšlienku - fragment, ale upúta ma, a tak ju začnem obaľovať do myšlienky. Samozrejme, inak sa píšu aforizmy a inak sa píšu básne, ale nie je v tom veľký

rozdiel, pretože aj báseň je akýsi metaforický aforizmus. Rovnako inak sa píšu poviedky a inak literatúra faktu. Je to rozdielne a pestré, je to tak aj dobre, lebo človek neupadá do stereotypu."

Najprv hokejový dekameron potom kniha pre najmenších

Ján Fekete - Apolkin, ktorý je starým otcom dvoch vnukov Maťka a Lea, sa s vnukmi nielen rád hrá, ale aj im rád číta rozprávky, tak ako ich čítaval pred 30-timi rokmi svojim dečram.

"Často vymýšľam rozprávku. Občas začnem čítať rozprávku v knižke, ktorú si potom dotvorím a doplním." Ján Fekete - Apolkin je v pokúšení napísať niečo pre najmenších čitateľov. Má napísaných už niekoľko poviedok o psí-koch. Zostáva mu dokončiť ešte štyri.

(Pokračovanie na str.7)

• Zvuk, čo vzniká pri hryzení svedomia, sa občas volá politický prejav

• Čítať skratku p. n. i. v podobe "pred naším letopočtom" je prežitok. Mala by sa čítať v podobe "po novembrovom lichočení"

(Dokončenie zo str.6)

Kniha by sa mala volať Príbehy podhradských psíkov. Dokončiť by ju chcel po dopísaní knihy Veľký hokejový dekameron, ktorá by mohla mať okolo 800 strán. Okrem tohto ohromujúceho čísla, čo sa týka počtu strán jeho knihy, nás Apolkin, o ktorom dobre viem, že je veľkým bibliofilom, ohúril ešte jedným číslom a to 2500 - totiž minimálne toľko kníh sa ukrýva v jeho modrokamenskom dome. A ešte jedno číslo - 40 - práve toľko rokov zbieral materiál na Hokejový dekameron úctyhodného rozsahu.

Korešponduje s Bohom v chemickej i fyzickej podobe

"V poslednej dobe sa sústreďujem na literatúru zameranú na kozmológiu a na problematiku vesmíru. Mimoriadne ma to zaujíma. Je to z jedného z málo prebádaných a veľkých tajomstiev ľudstva, hoci možno potom prídu ďalšie, pretože existuje teória mnohých vesmírov. Tak trochu korešpondujem s Bohom v chemickej a fyzickej podobe. To je jedna z mála vecí, ktorá ma teší a robí ma ešte mimoriadne zvedavým. Totiž bez zvedavosti život nemá zmysel."

• **Jestvujú aj siamské veci. Potvrdzujú to kotlíky a volebné urny**

• **Jestvujú aj siamské veci. Potvrdzujú to kotlíky a volebné urny**

J. Fekete - Apolkin na záver nášho roz-

• **Aj ja schvaľujem slogan Kupujte slovenské výrobky. V obchodoch ich ľahko spoznáte podľa toho, že majú neslovenské názvy**

hovoru zaželať svojej najnovšej knihe, aby mala pragmatický obsah.

"Priznávam, som veľký kritik súčasného vývoja spoločnosti. Je to cesta do záhuby. Bolo by dobré, keby sa ľudstvo trochu nadirigovalo do správnych koľají a prejavilo viac statočnosti, spravodlivosti a zodpovednosti za budúcnosť. Je priveľa voluntarizmu v spoločnosti a to je vždy chorý prvok. Spochýva v tom, že si niečo vymyslí a predstaviť, že to tak bude. Ale bez toho, aby ste priložili ruku k dielu, to tak nebude."

Sny majú v živote každého človeka svoje opodstatnenie

Autor knihy aforizmov má ešte veľa nespĺnených cestovateľských, spisovateľských a osobných snov. Priznal sa, že ho tešia najmä jeho vnúčikovia, na ktorých sleduje, ako začínajú vnímať život, ako vstupujú do ľudskej múdrosti a vďaka nim aj on sám objavuje veľa zaujímavých podnetov na premýšľanie.

• **Zákony nesmú byť dokonalé. Ľudstvo by inak prišlo o politikov**

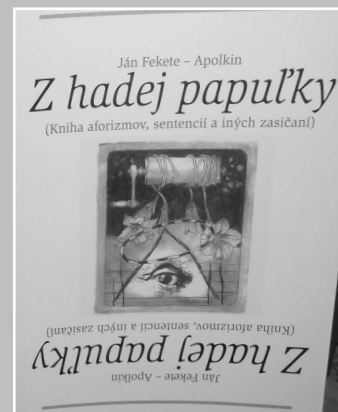
A na margo snov a ľudských túžob dodal: *"Nebyť snov, tak vlastne nežijeme. Sny sú akési kotvy, ktoré si hádzeme do budúcnosti a potom sa po nich štvierame, aby sme ich vytiahli a hodili ďalej."*

- Text a foto: EDITA DEBNÁROVÁ -

Rozhovor s autorom je „prešpikovaný“ aforizmami z práve vydaného knihy „Z hadej papuľky“.

JÁNOVI FEKETEMU - APOLKINOVÍ**doteraz vyšli tieto knihy:**

Pristátie na Bielosienke (1981), Hudba pre vesmíranov (1982, 1983 české vydanie), Romanca o ehlyte (1983), Modré hrady Novohradu (1983), Rozprávky z Tartušky (1985), Tancovanie s drakom (1986), Rosa z hviezd (1986), Futbalový dekameron (1987), Cestovanie v sedmimiľovom skafandri (1987), Okolo Galaxie za 80 týždňov (1988), Safari na Podkovovitých (1990), Modrý Kameň (monografia, 1990), Pastier padajúcich hviezd (1993), Krátky slovník nárečia slovenského (Lafa, lančoko a ľuľuške, 1995), Valent Balaša: Život, dielo, súvislosti (2005), Zlatá kniha futbalu v Modrom Kameni (2008), Slovník modrokamenských toponým (2009).

Obyvateľov v našom kraji i okrese ubúda

Podľa údajov Štatistického úradu SR bol k 31. decembru 2010 priemerný vek obyvateľa Banskobystrického kraja 39,35 roka. Priemerný vek muža v kraji predstavoval 37,60 roka, priemerný vek ženy 40,99 roka. V porovnaní s rokom 2009 sa priemerný vek obyvateľa kraja zvýšil o 0,24 roka (u mužov zvýšenie o 0,27 roka, u žien zvýšenie o 0,23 roka). Priemerný vek obyvateľa Slovenskej republiky v roku 2010 bol o niečo nižší ako v Banskobystrickom kraji (38,73 roka). Z hľadiska jednotlivých rokov veku bol najpočetnejšou skupinou vek 32 rokov. V kraji žilo 11 030 obyvateľov práve v tomto veku (5 633 mužov a 5 397 žien). Počet obyvateľov s vekom 100 a viac rokov bol 157, v tom 54 mužov a 103 žien.

Z hľadiska štruktúry obyvateľstva kraja v roku 2010 prevládalo obyvateľstvo v produktívnom veku (15-59 r. muži resp. 15-54r. ženy). Počet obyvateľov v tomto veku dosiahol k 31.decembru hodnotu 409 150, čo predstavuje 62,73 %. V tom bolo 217 665 mužov (69,15 % podiel všetkých mužov v kraji) a 191 485 žien (56,75 % podiel všetkých žien v kraji). Druhou najpočetnejšou skupinou bolo obyvateľstvo v poproduktívnom veku (60+ muži resp. 55+ ženy), ktorých bolo 146 982 (22,54 %). Kým u mužov je v tejto vekovej skupine podiel 15,26 %, u žien je to takmer dvojnásobok - 29,32 %. Obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 roční) bolo ku koncu decembra 2010 spolu 96 086 (14,73 %), v tom 49 068 chlapcov a 47 018 dievčat. Pri porovnaní štruktúry obyvateľstva v roku 2010 s rokom 2009 možno vidieť mierny pokles podielu obyvateľstva

v predproduktívnom veku (v roku 2010 podiel 14,73 %, v roku 2009 podiel 14,81 %). Nárast podielu nastal v poproduktívnej zložke (rok 2010 podiel 22,54 %, rok 2009 podiel 21,97 %). Medziročne poklesla početnosť produktívnej zložky obyvateľstva (v roku 2010 podiel 62,73 %, v roku 2009 podiel 63,22 %).

Starnutie populácie kraja možno dokumentovať pri porovnaní rokov 2010 a 2001. Trvale sa znižuje početnosť obyvateľstva v predproduktívnom veku, narastá početnosť obyvateľstva v produktívnom a poproduktívnom veku (s miernym poklesom početnosti obyvateľstva v produktívnom veku v rokoch 2009 a 2010). Dlhodobou sa tiež zvyšuje priemerný vek obyvateľstva. Predproduktívna zložka obyvateľstva (0-14 roční) zaznamenala oproti roku 2001 pokles o 19,3 %. V absolútnych číslach to znamená po-

dosiahol v roku 2010 v kraji hodnotu 152,97. Znamená to, že na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadá v kraji takmer 153 obyvateľov v poproduktívnom veku (60+ muži resp. 55+ ženy). Tento index má neustále stúpajúci charakter. V roku 2001 dosahoval index starnutia hodnotu 105,33. Zároveň vidieť veľké rozdiely hodnoty indexu u mužov a žien. Kým u mužov v roku 2010 pripadalo na 100 chlapcov v predproduktívnom veku len 98 mužov v poproduktívnom veku, u žien to bolo viac ako dvojnásobok. Na 100 dievčat pripadalo 210 žien v poproduktívnom veku. Pre porovnanie v roku 2001 pripadalo na 100 chlapcov v predproduktívnom veku 68 mužov v poproduktívnom veku a na 100 dievčat v predproduktívnom veku 144 žien v poproduktívnom veku.

Index starnutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľstva,

Podľa údajov Štatistického úradu SR bol k 31. decembru 2010 priemerný vek obyvateľa okresu Veľký Krtíš 39,55 roka. Priemerný vek muža v okrese predstavoval 37,73 roka, priemerný vek ženy 41,27 roka. Z hľadiska jednotlivých rokov veku bol najpočetnejšou skupinou vek 24 rokov. V okrese žilo presne 802 obyvateľov práve v tomto veku (428 mužov a 374 žien). Počet obyvateľov s vekom 100 a viac rokov bol 18, v tom 7 mužov a 11 žien. Osemnásť a viac ročných žilo k 31.decembru 2010 v okrese spolu 37 475 obyvateľov. Počet obyvateľov okresu v predproduktívnom veku (0-14 roční) predstavoval 6 381 (podiel 13,98 %). V produktívnom veku (15-59 r. muži resp. 15-54r. ženy) žilo v okrese spolu 29 066 obyvateľov (podiel 63,67 %), v tom 15 635 mužov a 13 431 žien. V poproduktívnom veku (60+ muži resp. 55+ ženy) žilo v okrese 10 207 obyvateľov (podiel 22,36 %). Index starnutia v okrese dosiahol hodnotu 159,96, teda na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadalo takmer 160 obyvateľov v poproduktívnom veku.

-ZDROJ: ŠTATISTICKÝ ÚRAD SR, pracovisko ŠÚ SR v B.Bystrici-

**SVETOVÝ
DEŇ
PRVEJ
POMOCI**
10. SEPTEMBER
PRVÁ POMOC SA TÝKA NÁS VŠETKYCH.

Miestny spolok Slovenský červený kríž, Komenského 3, V. Krťiš

Už po štvrtý krát sa 8. 9. 2011 organizoval v tomto roku odber krvi vo Veľkom Krťiši. Ostatný odber sa niesol v duchu Svetového dňa prvej pomoci, ktorý sme si pripomenuli 10.9. V ten deň bola založená aj medzinárodná federácia spoločnosti Červeného kríža a Červeného polmesiaca - IFRCSS, pod týmto názvom sa pripomína od roku 2003, v rokoch 2000 - 2002 sa oslavoval pod názvom Európsky deň prvej pomoci. Tento deň prišlo podporiť aj 69 dobrovoľných darcov krvi.

Svetový deň prvej pomoci podporili vlastnou krvou

Tím, ktorý organizoval odber sa potešil, keď zistil, že prišli prvodarcovia, darca so s tým odberom a najkrajšie a najmilšie, keď prišli rodičia s malým synčekom, ktorý bude mať vzor vo svojich rodičoch. Predsedníčka MS SČK ako aj celý tím, ktorý bol pri odbere krvi, chce poďakovať všetkým darcom za ich vzácnu tekutinu - krv. Ako aj za disciplínu, trpezlivosť počas odberu. Za ich čas strávený pri odbere si poďakovanie zaslúžia títo darcovia krvi:

Z Veľkého Krťiša - Lenka Paulendová, Lukáš Priškin, Richard Hodási, Alžbeta Klimová, Ján Urban, Dominika Ďurianová, Bc. Martin Hrapka, Mgr. Miroslav Hudec, Zdenka Kamenská, Lucia Lunáková, Bc. Andrea Oroslányová, Ludovít Štoff, Dávid Kováč, Marián Dibala, Pavel Cesnak, Milan Hečko, Jakub Fekete, Magdaléna Šalomonová, Denisa Šiketová, Jaroslav Chromý, Anna Čaniová, Lucia Kokayová, Štefan Jámboř, Pavel Kalmár, Ružena Dibalová, Katarína Sabóová, Martin Živčák, Ján Murín, Mária Kucejová, Denisa Černáková, Janka Koroncziová, Štefan Hodási, Ing. Andrej Kubáni. **Z Modrého Kameňa** - Mgr. Marek Ramšak, Pôtor - Marcel Trajtel, Mária Trajtelová. **Z Malých Stracín** - Bc. Pavel Snopko. **Z Čelár - Kirtí** - Vladimír Václavík. **Zo Slovenských Kľačan** - Maroš Daniel. **Z Hornej Strehovej** - Dušan Backa. **Z Dolnej Strehovej** - Martin Brindza, Bc. Zuzana Moravčíková. **Z Malého Krťiša** - Štefan Chrien. **Z Vrbovky** - Silvia Fagyasová. **Z Želoviec** - Alexander Kováč, Kata-

rína Valent. **Z Novej Vsi** - Patrik Nedela, Miroslava Hegeďušová, Martin Paumer, Marek Malatinec. **Z V. Čalomije** - Karol Tóth. **Z Opátovskej N. Vsi** - Zoltán Husár. **Zo Širakova** - Peter Káplár. **Zo Sklabinej** - Lucia Bartóková, Jakub Bakoš, Marián Šarický, Mária Klimčáková. **Z Obeckova** - Erik Janšto, Dávid Fábry. **Z Dolných Plachtiniec** - Matúš Očko, Andrea Gágyorová. **Z Stredných Plachtiniec** - Adrián Hauk, Patrícia Melicherová. **Z Horných Plachtiniec** - Pavel Ondrejkov. **Z Príbeliec** - Jana Uhrínová, Roman Bielený. **Z Čeboviec** - Gabriel Kováčik. **Z Hrušova** - Marek Matušov. **Z Opavy** - Vladimír Šimkovic.

Ak z darcov prišiel niekto ku odberu krvi a nenašiel si v tomto článku svoje meno nie je to našou

Vladimír Václavík do darcovského kresla zasadol už po stýkrát!

chybou, zrejme si nevypísal evidenčnú kartu bezpríspevkového darcu krvi a bez tejto karty ho nevieme evidovať.

Dalšie odbery krvi sa uskutočnia: 10.11.2011 (Študentská kvapka), 8.12.2011 (Vianočná

kvapka). Termíny na budúci rok 2012 budú včas uverejnené v týždenníku Pokrok a darcovia sa môžu informovať aj priamo u predsedníčky MS SČK.

- J. UBRANKOVIČOVÁ -

Každý darca dostal darček od poisťovne Dôvera, ktorú zastupovala Monika Textorisová, na fotografii spolu s Jankou Koroncziovou

Darcovia krvi majú dôvod na úsmev, veď vykonali ušľachtilý čin. Svoj deviaty odber absolvoval Bc. Martin Hrapka (vpravo)

Podporiť deň prvej pomoci prišlo až 69 darcov krvi

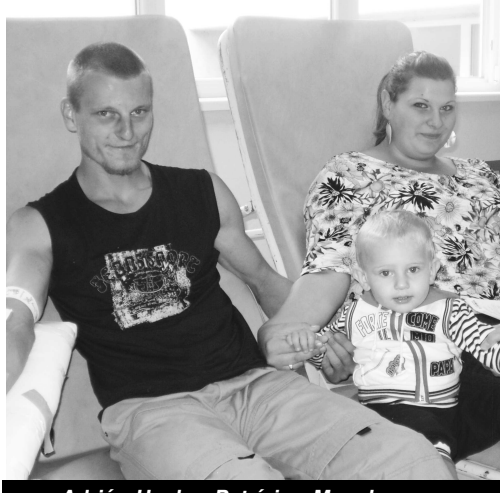

Opäť nechýbali mladí študenti

Krv každého z nich raz určite zachráni život

Všetkých darcov pred odberom skontrolovala MUDr. Klára Kollárová (vľavo)

Adrián Hauk s Patríciovou Meugherovou a synčekom Nikolasom

Darcovskú „kariéru“ rozbehol 8.9. 2011 aj Gabriel Kováčik

Už aj Roman Bielený z Príbeliec pribudol do zoznamu darcov, keďže toto bol jeho prvý odber

K pravidelným darcov patrí aj Milan Hečko, ktorý daroval krv už tridsaťkrát

Jakub Fekete pri svojom piatom odbere

Všetci darcovia absolvovali proces odberu s úsmevom a v dobrej nálade s pocitom, že pomôžu

Spomienky môžu byť niekedy veľmi živé, prekvapivo jasné. Presvedčil nás o tom príspevok nášho milého dopisovateľa a autora povestí Jána Mäsiara zo S.Plachtiniec. Takto si spomína na partizánsky odboj v okolí Dačovho Lomu koncom októbra 1944.

Mamina odpoveď mi zachránila život...

"V roku 1944 som mal iba 5 rôčikov a býval som s rodičmi na osade „Chyškovka“, medzi Suchánskou a Plachtinskou dolinou - blízko Dačovho Lomu. Otec bol bača - ovčiar, ktorý každé ráno vyhánal zo salaša okolo 350 oviec. Tu si pomedzi borievky a stromy hľadali kvaľitnú trávu. Stávalo sa, že včas ráno nám z rodiny alebo pánsky správca zahrešil pod oknom „A hassa lsten-nit..." (A ty ešte spíš!) - ako keby ten dotýčný nevedel, že ovečky sa na zarosenú trávu nevyháňajú.

Cez žatvu v roku 1944 sa ženy - kosci, ktorí žali obilie, rozprávali iba o vojne. Ja som tomu slovu nerozumel veľmi dobre, veď len v tom čase dorazil tento výraz do našej osady. V jedno mrazivé októbrové ráno tohto roku k nám prišli do dvora "naši slovenskí" ozbrojení vojaci. S rodičmi sa zviťali, posadili sa, mama im ponúkla lekárové buchty - u nás sa nazývali „kyfle." So záujmom sme počúvali ich reči: "...že Slovenské národné povstanie proti nemeckému fašizmu je porazené!" Armáda - teda vojaci - sa rozutekali, jedni k partizánskym jednotkám, ďalší sa stiahli do hôr, a konkrétne oni - naši "hostia", že idú domov, ku svojim rodinám, a keď bude treba, pôjdu k partizánskej jednotke a pod. Nebolo treba, za príchodu nemeckých fašistov sa doma schovávali, aby ostali nažive.

Front rýchlo postupoval, a tak začiatkom novembra prišlo ku nám asi 150 ozbrojených rôzne oblečených mužov. Povedali nám, že sú partizáni, ale nebolo to tak. Boli to takzvaní benderovci. Otca donútili so samopalom, aby im rezal a očistil ovce a mamu, aby im uvarila guláš a malo to byť už aj! Kopli do vedier, ktoré mala pripravené na zemi, že bude kŕmiť ošípané. Pod hrozbou samopalu musela stavať hrnce na šporák. To bol taký príkaz, aby sa takto správali, aby robili zlú reklamu skutočným partizánom, ktorých príchod nasledoval po nich.

O tri dni sa za nimi objavili skutoční partizáni. Bol to Pioniersky prápor generála Svobodu pod velením majora Chvostikova. Jeho muži nás požiadať o nocľah. Neskôr sa vrátili aj s rádiostanicou, ktorú mal na starosti Sáša, mladí, ktorý mal iba 15 rokov (!) Komandír Chvostikov, ako všetci ich veliteľa oslovovali Sášu, naučil ovládať morzeovku, aby v priebehu dvoch týždňov každý ve-

čer rozťahoval drôtovú anténu a tým nadviazal spojenie s nariadenou stanicou. Vo dne z domu neodchádzal, preto sa ho raz môj otec opýtal, či u nich v Rusku berú k vojsku takých

nákup do Dačovho Lomu a od predsedu Revolučného národného výboru donášala správy o pohybe nemeckej armády. I na múku do Bosákovho mlyna chodila dosť často - no nechodila sama! Chodili s ňou traja partizáni, počkali ju v lese, a späť jej pomohli i s nákupom.

Raz podvečer sa do nášho dvora poschádzalo vyše 300 partizánov, medzi ktorými boli aj ošetrovatelky. Až po tri noci čakali lietadlá z Ruska. Pamätám si, že sme sa ani do stavenia nespratali. Ktosi ležal, ktosi stál a driemal postojacky. Tu sa však stala ošemetná vec - v kabáte na vešiaku si otec zabudol peňaženku i s 500 korunami, ktoré zmizli.

Ohlásil to komandírovi a ten vyšetril - no keďže údajný zlodej už odišiel, vytiahol svoje peniaze, odovzdal ich otcovi a jedna „bářišňa" mu odovzdala svoju peňaženku so slovami: „Tebe na pamiat!"

Rádiostanicou prišla správa: lietadlá pred tromi dňami odleteli a nevrátili sa. To dalo podnet pre partizánov, aby sa rýchlo poballli a odsťahovali. V Suchánskej doline pri dolnom mlyne držali stráž: Pavel Ďurica, bratia Deliovcí z Handlovej a ešte dvaja Sovieti, ktorých mená nepoznám, a tí zajali dvoch nemeckých vojakov a jedného nemeckého zajatca -

Ukrajinka! Nemci prišli s vozom na vianočné stromčeky, ktoré boli vysadené nad mlynom. P. Ďurica skúšal kone - jeden nosiť vedel, toho si vzal so sebou a toho druhého nechal pri živote. Odrazu sa v Sucháni pred nemeckým komandom objavil sám kôň bez voza. Nemci sa zalarmovali a po stope v snehu sa uberali prepadnúť partizánov. Sused oslovil Ďuricu, aby mu podal štvrtňu... Zrazu sa ozvalo "Hende hoch!" sponad salaša, kde zaľahlo asi dvadsať Nemcov v bielych maskáčoch. Pavel Ďurica zakľučkoval poza dom do lesa a môj otec rýchlo skočil za múr salaša. Rýchlo vytiahol orlice, ktoré strhli nemeckým vojakom. Schoval ich pod slamu a začala strelba ...! Moja maličkosť vybehla na prah domu, odkiaľ ma zobrala mama, zhrčali naše sklá z okien a my sme čakali s mamkou pod posteľou.

Dobitého otca priviedli do izby a mamy sa tlmočník opýtal: „Kedy prišli partizáni?" A tu pomohol iba Pán Boh, že dal mame také vnuknutie, aby odpovedala: „No včera prišli a dnes odišli ..." Keby sa táto veľa nebola zhodovala s otcovou, nebol by som si dnes spomenul na SNP, lebo by som bol odvisol na Chyškovke. Nesmeli sme si nič zobrať, nechali nám iba holé životy. Evakuácia z Bosákovho mlyna, Beránskovcov z Dačov Lomu, Matúšovcov v Polomách a potom volanie vojakov: „Pomoóc, Bože, Bože môj ...!" Beh popod kanónové granáty i mŕtvoly na Pohanskom vrchu, to doplnilo moje pocity z detstva, na čo do smrti nezabudnem.

Dnes v roku 2011, 66 rokov po II. svetovej vojne porovnávam. Vidím pubertálne prejavy detí, ktoré maľujú na rôzne miesta nacistické výtvory, hákovú križ - nachádzame ich na mostoch a autobusových zastávkach. Smutné, že aj dnes - v demokracii a po nežnej revolúcii. Legendárny Milan Rastislav Štefánik v jednom z jeho prejavov vyslovil: "...demokracia, to znamená myslieť skôr, než jednať, či tým nepoškodzuješ bližného, rodinu, národ, spoločnosť." To znamená, opanovať svoje vášne, nie rozprávať, ale problémy riešiť. Demokracia je organizovaná myšlienka, to je idea proti chaosu ... "Vďaka" poslaneckým platom sme sa do toho chaosu práve dostali! Chyby, ktoré sa na mládeži napáchali, veľmi oľutujeme! Naša mládež pláva na „deravom číne" a ťažko dosiahne svoj šťastný pokojný prístav.

- JÁN MÄSIAR -

Spisovateľ Ján Mäsiar spomína na vojnové udalosti, ktoré poznačili jeho detstvo

mladých. On na to odpovedal, že nie. Môjho otca zaujímalo, či sa nebojí, že ho takého mladého zastrelia, že je škoda riskovať život. Chlapec odpovedal: "Ja už nemám nikoho. Moju rodinu i celú „derevňu" - dedinu Germáni vypálili, rodičov i celú rodinu postrieľali! Ja som ušiel do lesa, kde som sa stretol s „Komandírom a što mňa? Ak ma zastrelia, to z 250 miliónov Ukrajincov - ani chybovať nebude!"

Dni utekali, otec rezal ovce, ale z našich - aby pánovi Mikulášovi Bendemu nechýbali. Mama dosť často chodievala pre

